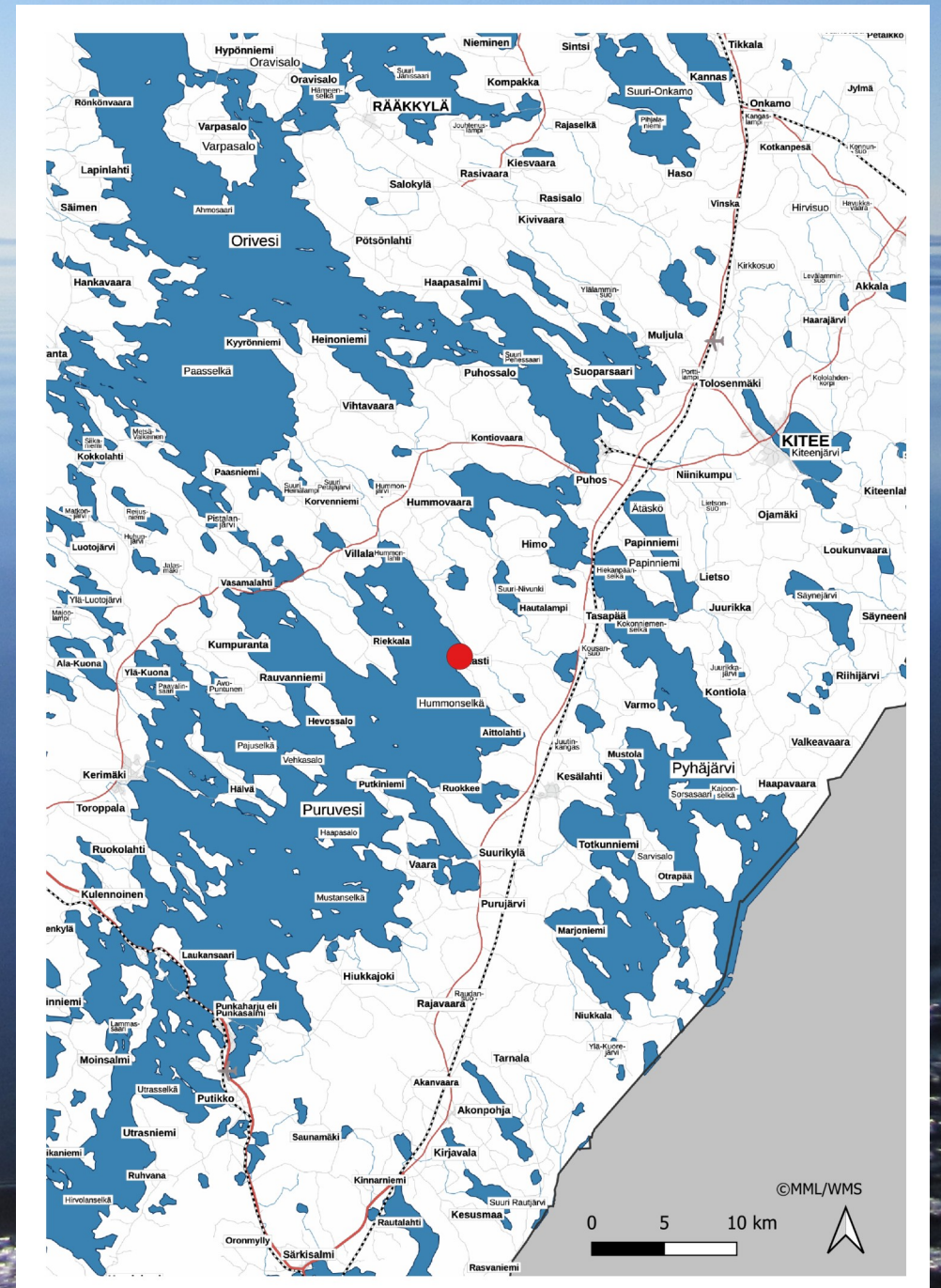

Vinkuvanjoen valuma- alueen vesienhoitotyö

Janne Raassina, Vesistö- ja
Luontokunnostus Janne
Raassina & Tiina Käki, Pohjois-
Karjalan ELY-keskus

Taustaa

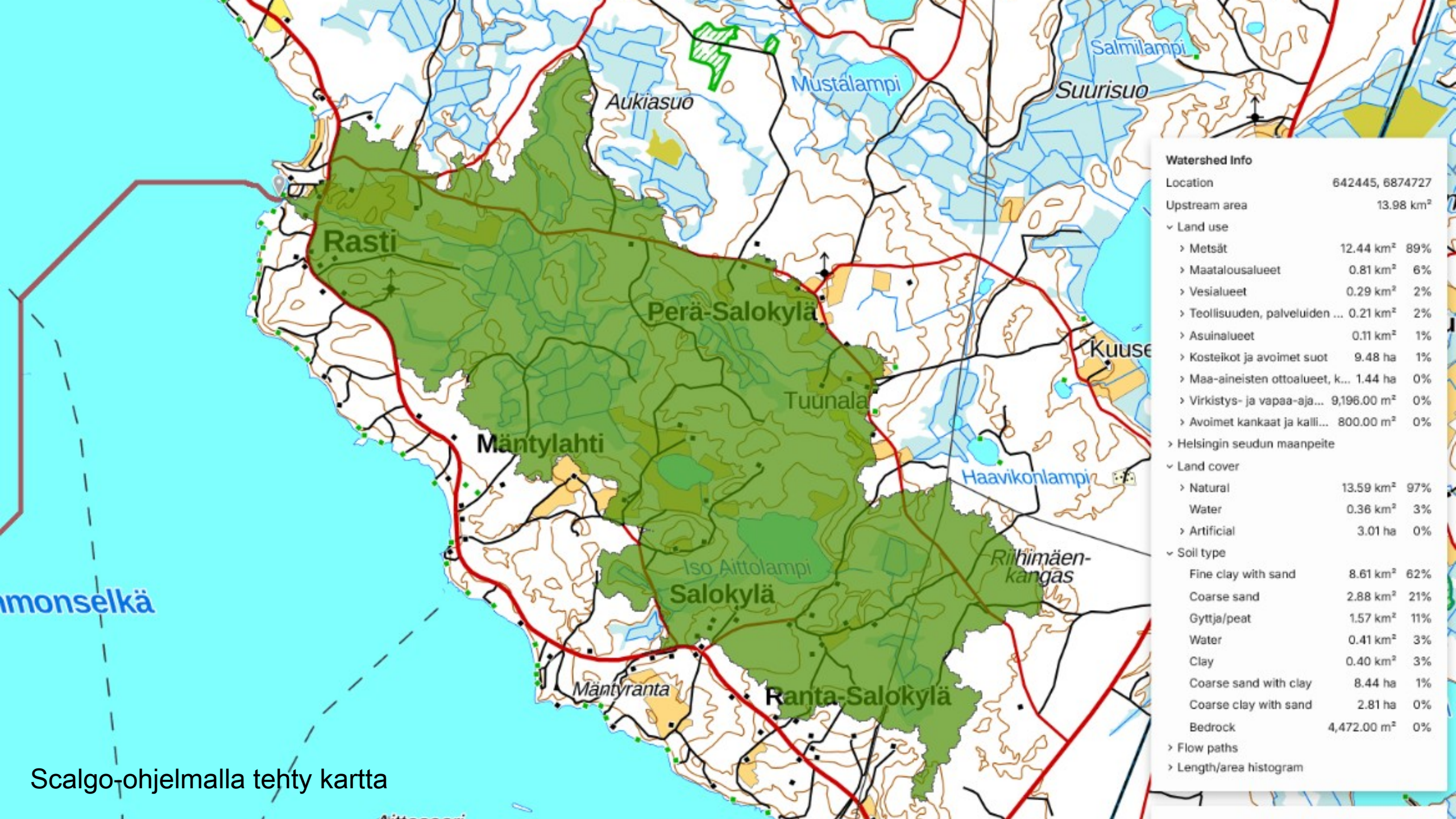
- Vinkuvanjoen valuma-aluetta kunnostetaan vesienhoidon avustuksella, jota on hakenut Pro Puruvesi ry (aloitettu alkutalvesta 2025).
- Pro Puruvesi ry:n osuudessa keskitytään vesiensuojelurakenteisiin.
- Tämänkaltaisia uomia ongelmiseen löytyy sekä Puruvedeltä että Pyhäjärveltä.

Mikä on hyvää hankkeessa?

- Vesiensuojelu mahdollistaa jatkotyöt Vinkuvanjoen ennallistamiseen ja kalataloudelliseen kunnostukseen. Suunnittelussa otettiin huomioon nämä asiat.
- Työt aloitettiin valuma-alueen yläosista ja korjattiin mm. eroosiokohtia.
- Rakenteet ovat suunniteltu valuma-alueella hajautettuna ongelmakohtiin.

Scalgo-ohjelmalla tehty kartta

Vinkuvanjoen ominaispiirteet

- Itä-suomalaisittain hienojakoisille kivennäismaille sijoittuvana purona hyvin tyypillinen, ongelmiseen
- Ongelmat kaksijakoiset ja liittyvät pääasiassa pelkästään eroosioon
- Pääuoma ja myös latvahaarat syöpyvät veden liian nopean virtauksen takia.

1. Pääuomaa ei olisi kannattanut perata (ainakaan koko matkaltaan 1960-62), luontainen uoma olisi kestänyt paremmin

2. Valuma-alueen vedenpidätyskyky on menetetty soiden osalta ojituksilla

Mitä tehtiin "normaalista" poiketen suunnittelussa?

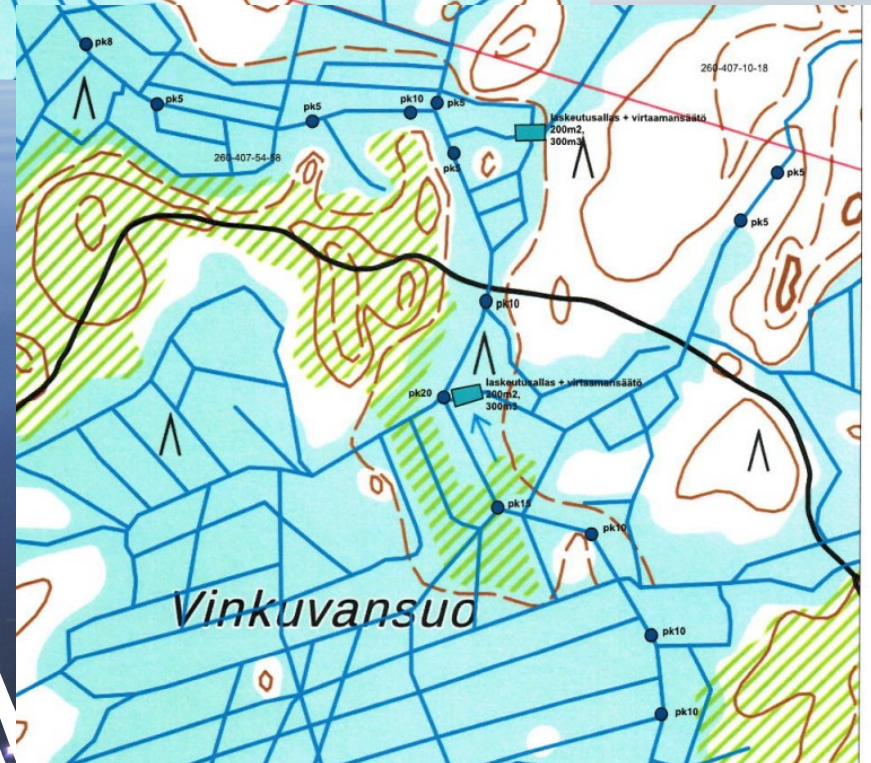
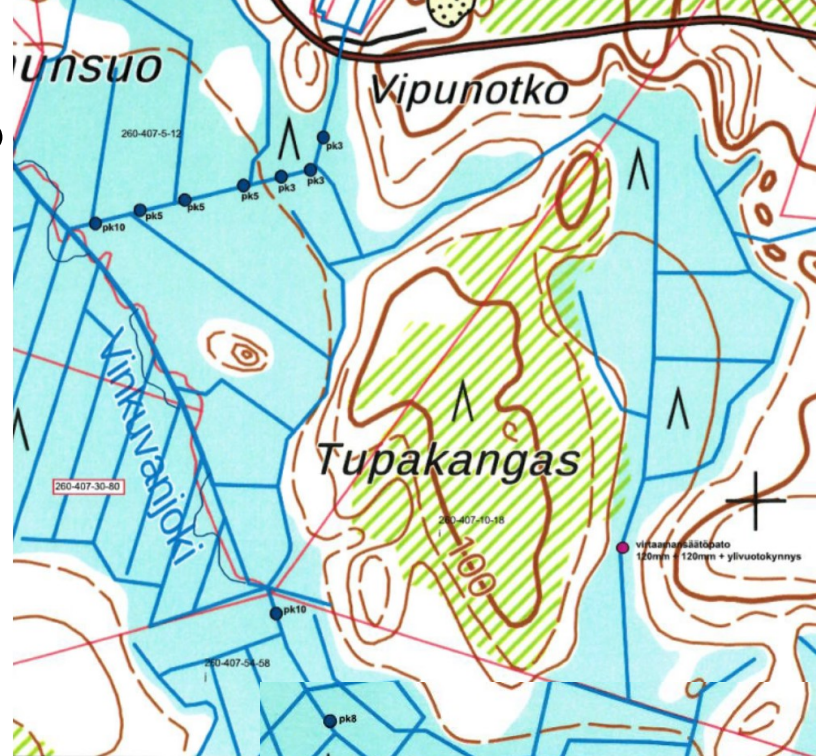
- Vinkuvanjoen valuma-alue kuljettiin suurelta osin kolmeen kertaan, kuormituslähteitä ja merkkejä erityisesti eroosiosta etsittiin kuivimpaan aikaan, tulvalla ja tulvan jälkeen
- Jo suunnitteluvaiheessa pyrittiin koostamaan Pro Puruvedelle heidän resurssiensa mukainen iso ja vaikuttava hanke, jossa tulisi selkeä kokonaisuus.
- Yksiselitteiseksi tavoitteeksi asetettiin eroosion ja kiintoainekuormituksen pysäyttäminen Vinkuvanjoella. Ravinteiden seuranta aloitetaan.
- Yleensä hankkeet uudella alueella ovat jatkumoit ja alkavat pienesti. Valitettavan monesti jatko epävarmaa.

Miten korjataan?

1. Estetään maa-ainesten irtoaminen
 2. Jos mahdollista, niin viivytetään vettä suoalueille tulvahuipuilla
- Kymmenittäin pohjakynnyksiä ja uoman reunojen tukemista
 - Kaksi virtaamantasaajaa suoalueille
 - Kolme laskeutusallasta (varmistukseksi ja seurantaan)
 - 380 m yhtämittaista uomanreunojen uudelleen rakentamista)

Missä mennään

Maaliskuussa 2025

1. Pääuomaan asennettu noin 210 tn luonnonkiveä
2. Sivuhaaroilla (joissa ei kaloja) kalliolouhetta mennyt noin 150tn

Talvi 2025 oli haastava, lunta ei ollut Vinkuvanjoella juuri lainkaan, ja märät kohdat saatiin jäätymään juuri ja juuri

Huhti-Toukokuu 202

- Kevätylivirtaaman seuranta:
kuormitus ja rakenteiden
pysyvyys.

- Hyvin pieni ylivirtaama, ei
kiintoainekuormitusta

- Viimeistely ja maisemointi
talvikohteille

Kuva: Hilkka Partanen

Heinä-Elokuu 2021

- Vinkuvanjoen alajuoksun täysimääräinen eroosiosuojaus 380m
- Toiminta metsälain 10§-kohteen sisällä
- n. 200tn louhetta ja n.250tn luonnonkiveä

Miten eteenpäin Vinkuva

- Valuma-alueen saattaminen “perustasolle” tulee tällä hankkeella valmiiksi. Eroosio ja kiintoainekuormitus saadaan pysäytettyä.
- Mahdollistaa kala- ja rapuajatuksia ja -toimia
- Mahdollisuus puron ennallistamiseen ja suojelemaan
- Seuranta alkaa

Menossa mukana, **Kiitos!**

- Henkan Helppi (tmi)
- Janne Ratilainen (tmi)
- Vävyt Oyj
- Maanomistajat (yksityiset, kunta ja metsäfirma)
- Pro Puruvesi ja ELY-keskus

Mitä kuuluu Ristilahdelle kunnostusten jälkeen?

Vedenlaadun paranemista nähtävissä myös a-klorofyllipitoisuuksissa sekä kasviplanktonkoostumuksessa. Sinileviä oli kuitenkin näytteessä melko paljon.

ARVIOTYÖKALU

Pintavesien tila-arvio 4. suunnittelukausi

Järvet: Puruvesi (Saimaa), Ristilahti

Tunnus
04.181.1.001_005

Tyyppi
Matalat humusjärvet (Mh)

ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY

Tarkistettu kaudelle VHS4
✓ Valmis

Muokattu viimeksi
06.06.2025 klo 10.57

Ekologinen tila

Ekologinen tila

Hyvä

Riski

Ei riskissä

Laatutekijät ja muuttujat	Lukuarvo	Vrt.arvo	Yksikkö	ELS	ELS, skaalattu	Vaikutuspisteet	Seuranta-aineistoon perustuva tilaluokka	Seuranta-aineiston kuvaus	Asetettu tilaluokka
▼ Q			Q			▼	▼	Q	▼
▼ Biologinen							Hyvä		Hyvä
▶ Kalat	?				0,624		Hyvä	Koekalastus 2020. Pyyntip... Näytä	Hyvä
▶ Muu vesikasvillisuus - päällyslevät eli perifyton									
▶ Kasviplankton	?				0,820		Erinomainen	Klorofylliaineisto: Ainei... Näytä	Erinomainen
▶ Muu vesikasvillisuus - vesikasvit eli makrofytyt									
▶ Pohjaeläimet - litoraalisio									
▶ Pohjaeläimet - syväneosio									
▶ Biologiset lisämuuttujat									
▶ Fysikaalis-Kemiallinen							Erinomainen		Erinomainen
▶ Hydrologis-Morfologinen							Hyvä		